

Οικοδομώντας μια Συστηματική Θεολογία

Διάλεξη Τέταρτη

Οι Δογματικές Θέσεις στην Συστηματική Θεολογία Δόγματα στην Συστηματικότητα

Οδηγός Μελέτης

Περίγραμμα – Ένα περίγραμμα του μαθήματος,

Σημειώσεις – Ένα πρότυπο που παρέχει: το περίγραμμα το μαθήματος; σημειώσεις κλειδιά, αποσπάσματα και περιλήψεις του μαθήματος, και χώρο για γράψιμο πρόσθετων σημειώσεων.

Ερωτήσεις αναθεώρησης - Ερωτήσεις στα βασικά περιεχόμενα του μαθήματος και χώρος για το γράψιμο των απαντήσεων. Κατάλληλο για το γράψιμο εργασιών και τεστ.

Ερωτήσεις εφαρμογής – Ερωτήσεις που συνδέουν το περιεχόμενο του μαθήματος με την χριστιανική ζωή, την θεολογία και την διακονία, κατάλληλο για συζητήσεις σε γκρουπ, γραπτές εργασίες και τεστ .

Πώς να χρησιμοποιήσετε αυτό το μάθημα και τον οδηγό σπουδών

- **Πριν να δείτε το μάθημα**
  - **Προετοιμασία** – Ολοκληρώστε κάθε συνιστώμενη ανάγνωση.
  - **Διαλλείματα διαγράμματος** – Εξετάστε που αρχίζει και που τελειώνει το κομμάτι που ακούτε. Οι διαλέξεις έχουν συμπυκνωμένες πληροφορίες, γι' αυτό ίσως να θέλετε να κάνετε κάποια διαλλείματα. Τα διαλλείματα θα πρέπει να σχεδιαστούν σύμφωνα με τους κύριους διαχωρισμούς του περιγράμματος στις ενότητες.
- **Καθώς βλέπεις το μάθημα**
  - **Σημειώσεις** - Χρησιμοποιήστε τα τμήματα των σημειώσεων για να ακολουθήσετε το μάθημα και να κρατήσετε συμπληρωματικές σημειώσεις. Πολλές από τις κύριες ιδέες συνοψίζονται ήδη στις σημειώσεις αλλά να κάνεις και τις δικές σου συμπληρωματικές σημειώσεις. Θα πρέπει επίσης να προσθέσετε λεπτομέρειες που θα σας βοηθήσουν να θυμάστε , να περιγράψετε και να υπερασπίξετε τις κύριες ιδέες.
  - **Παύση/επανάληψη μέρων του μαθήματος** – Ίσως να βρείτε χρήσιμο να κάνετε παύση ή επανάληψη σε συγκεκριμένα σημεία προκειμένου να γράψετε συμπληρωματικές σημειώσεις, ξαναδείτε δύσκολες έννοιες, ή συζητήστε τα σημεία που σας ενδιαφέρουν.
- **Αφού έχετε δει τα μαθήματα**
  - **Ερωτήσεις αναθεώρησης** – Απαντήστε στις ερωτήσεις αναθεώρησης στο χώρο που υπάρχει. Οι ερωτήσεις αναθεώρησης θα είναι καλύτερο, να τις συμπληρώσει ο καθένας μόνος και όχι σαν ομάδα.

- **Ερωτήσεις εφαρμογής** - Οι ερωτήσεις εφαρμογής είναι κατάλληλες για γραπτές εργασίες ή θέματα για συζήτηση. Για τις γραπτές εργασίες συνιστάτε οι απαντήσεις να μην ξεπερνούν την μία σελίδα

Περίληψη

I. Τι είναι και τι ρόλο παίζουν οι δογματικές θέσεις στη συστηματική θεολογία

A. Ο Ορισμός της Δογματικής Θέσης

1. Οι δογματικές θέσεις αφορούν θεολογικά θέματα
2. Οι δογματικές θέσεις συνθέτουν την βιβλική διδασκαλία
3. Οι δογματικές θέσεις ερμηνεύουν την βιβλική διδασκαλία

B. Η νομιμοποίηση των δογματικών θέσεων

1. Ιησούς Χριστός δημιούργησε δογματικές θέσεις
2. Ο Παύλος δημιούργησε δογματικές θέσεις

Γ. Οι στόχοι των δογματικών θέσεων

1. Ο θετικός στόχος της διαμόρφωσης των σωστών δογματικών θέσεων
2. Ο αρνητικός στόχος της απάντησης σε λανθασμένες δογματικές θέσεις

Δ. Η θέση των δογματικών θέσεων στην συστηματική θεολογία

II. Διαμόρφωση των δογματικών θέσεων

A. Η Βιβλική Υποστήριξη στη διαμόρφωση των δογματικών θέσεων

1. Η Διαδικασία της βιβλικής υποστήριξης στη μια δογματική θέση
2. Ένα Παράδειγμα βιβλικής υποστήριξης μιας δογματικής θέσης

B. Η Λογική Υποστήριξη των δογματικών θέσεων

1. Η αυθεντία της λογικής στην υποστήριξη των δογματικών θέσεων
2. Η παραγωγική λογική στην υποστήριξη δογματικών θέσεων
3. Η Επαγωγική υποστήριξη των δογματικών θέσεων

III. Αξία και Κίνδυνοι των δογματικών θέσεων

A. Οι επιπτώσεις των δογματικών θέσεων στη Χριστιανική Ζωή

1. Η Ενίσχυση της χριστιανικής ζωής από τις δογματικές θέσεις
2. Τα Εμπόδια της Χριστιανικής ζωής από τις θεολογικές θέσεις

B. Οι επιπτώσεις των δογματικών θέσεων στην Αλληλεπίδραση μας στην κοινότητα της πίστης

1. Η Ενίσχυση της αλληλεπίδρασης μας στην κοινότητα της πίστης από τις δογματικές θέσεις
2. Τα Εμπόδια στην αλληλεπίδραση των Χριστιανών από τις δογματικές θέσεις

Γ. Οι επιπτώσεις των δογματικών θέσεων στην ερμηνεία της Γραφής

1. Η Ενίσχυση της μελέτης της Γραφής από τις δογματικές θέσεις
2. Τα εμπόδια της εξήγησης της Γραφής από τις δογματικές θέσεις

IV. Σύνοψης

Σημειώσεις

Τα δόγματα δεν αντικαταστούν την Γραφή. Είναι απλά τρόποι με τους οποίους μπορούμε να συνοψίσουμε αυτά που πιστεύουμε ειλικρινά ότι διδάσκει η Γραφή.

I. Τι είναι και τι ρόλο παίζουν οι δογματικές θέσεις στη συστηματική θεολογία Γενική Συζήτηση

A. Ο Ορισμός της Δογματικής Θέσης

Το δόγμα είναι η σύνθεση και εξήγηση κάποιας βιβλικής διδασκαλίας για ένα θεολογικό θέμα.

1. Οι δογματικές θέσεις αφορούν θεολογικά θέματα

Οι συστηματικοί θεολόγοι θεωρούν χρήσιμο τον χωρισμό της θεολογίας σε διάφορα θέματα. Από την μεσαιωνική περίοδο προέρχεται μια τάση στην συστηματική θεολογία να χωρίζεται σε πέντε ή έξι κύριες κατηγορίες:

- Βιβλιολογία
- Κατάλληλη Θεολογία
- Ανθρωπολογία
- Σωτηριολογία
- Εκκλησιολογία
- Εσχατολογία

2. Οι δογματικές θέσεις συνθέτουν την βιβλική διδασκαλία

Τα δόγματα δεν εστιάζουν συνήθως σε μία περικοπή, αντιθέτως συχνά εκφράζουν τις διδασκαλίες που βρίσκονται σε διάφορες περικοπές.

Σύμβολο της Πίστεως των Αποστόλων

3. Οι δογματικές θέσεις ερμηνεύουν την βιβλική διδασκαλία

Τα δόγματα εξηγούν τι διδάσκει η Γραφή για κάποιο θέμα. Αυτές οι εξηγήσεις μπορούν να είναι απλές, για παράδειγμα η συλλογή των πληροφοριών και η διαμόρφωση των θεολογικών δηλώσεων, ή πιο περίπλοκη, για παράδειγμα η εξαντλητική υπεράσπιση κάποιας περίπλοκης θεολογικής διδασκαλίας.

Είναι χρήσιμο να σκεφτούμε ότι η εξηγητική ποιότητα των δογματικών συζητήσεων βρίσκεται σε μία κλίμακα που περιέχει απλές δηλώσεις, πιο αναλυτικές εξηγήσεις και εκτενής εξηγήσεις.

- Σύμβολο της Πίστεως των Αποστόλων
- Κατηχητικά και Εξομολογήσεις
- Επίσημα γραπτά

B. Η νομιμοποίηση των δογματικών θέσεων

Ένα από τα πιο πειστικά επιχειρήματα για την δημιουργία των δογμάτων είναι ότι οι βιβλικοί χαρακτήρες έκαναν το ίδιο.

1. Ιησούς Χριστός δημιούργησε δογματικές θέσεις

Θέμα

Σύνθεση

Εξήγηση

2. Ο Παύλος δημιούργησε δογματικές θέσεις

Θέμα

Σύνθεση

Εξήγηση

Γ. Οι στόχοι των δογματικών θέσεων

Τα δόγματα διαμορφώνονται με θετικό στόχο την καθιέρωση των αληθινών διδασκαλιών, δηλαδή αυτά που θα έπρεπε να πιστεύουν οι ακόλουθοι του Χριστού. Επίσης διαμορφώνονται με τον αρνητικό στόχο της αντίπαλης των ψευδών δογμάτων.

1. Ο θετικός στόχος της διαμόρφωσης των σωστών δογματικών θέσεων

Η θετική κατεύθυνση της συστηματικότητας καθοδηγείτε, όχι μόνο από την Γραφή, αλλά και από τις παραδοσιακές Χριστιανικές εμφάσεις και προτεραιότητες.

2. Ο αρνητικός στόχος της απάντησης σε λανθασμένες δογματικές θέσεις

Ένας από τους κύριους σκοπούς των δογματικών συζητήσεων είναι η αντίπαλη ψευδών διδασκαλιών.

Οι συστηματικοί θεολόγοι θέλουν να το κάνουν αυτό επειδή το κάνει η Γραφή και επειδή επιδιώκουν τα ακολουθήσουν τις παραδοσιακές Χριστιανικές εμφάσεις και προτεραιότητες.

Δ. Η θέση των δογματικών θέσεων στην συστηματική θεολογία

Είναι χρήσιμο να σκεφτούμε ότι η διαδικασία της δημιουργίας της συστηματικής θεολογίας μετακινείτε από την πιο απλή στην πιο περίπλοκη.

Τεχνικοί Όροι

Δηλώσεις

Δόγματα

Σύστημα (Πιστεύω)

II. Διαμόρφωση των δογματικών θέσεων

A. Η Βιβλική Υποστήριξη στη διαμόρφωση των δογματικών θέσεων

Ο πιο σημαντικός τρόπος με τον οποίο μπορούν οι συστηματικοί θεολόγοι να υποστηρίξουν τις δογματικές τους συζητήσεις είναι η επιδίωξη της βιβλικής υποστήριξης.

1. Η Διαδικασία της βιβλικής υποστήριξης στη μια δογματική θέση

Οι συστηματικοί θεολόγοι συλλέγουν διάφορες πτυχές των βιβλικών διδασκαλιών. Χρησιμοποιούν θεολογικές δηλώσεις για να δημιουργήσουν μεγαλύτερες, πιο περίπλοκες θεολογικές συνθέσεις. Διαμορφώνουν στρώματα βιβλικής διδασκαλίας μέχρι να τελειώσουν την συζήτησή τους για κάποιο θεολογικό θέμα.

2. . Ένα Παράδειγμα βιβλικής υποστήριξης μιας δογματικής θέσης

Η συζήτηση του Πέρκοφ για τις «Αντιρρήσεις στην Θεωρία της Τελειότητας», που βρίσκεται στο κεφάλαιο 10, μέρος 4 του βιβλίου του Συστηματική Θεολογία.

Τελειότητα: η ιδέα ότι μπορούμε να είμαστε απολύτως ελεύθεροι από την αμαρτία σε αυτήν την ζωή.

Περίληψη της αντίρρησης του Πέρκοφ στην Τελειότητα: ««Η Τελειότητα είναι τελειώς αστήρικτη στο πλαίσιο της Γραφής.»»

- Η Γραφή μας επιβεβαιώνει ότι δεν υπάρχει κανένας που δεν αμαρτάνει σε αυτήν τη γη
- Ανάλογα με την Γραφή, υπάρχει μια συνεχής μάχη μεταξύ της σάρκας και του Πνεύματος στην ζωή των παιδιών του Θεού, και ακόμα και οι καλύτεροι ακόμα επιδιώκουν την τελειότητα
  - Ο Παύλος δίνει μία έντονη περιγραφή αυτής της μάχης στην οποία αναφέρεται την αναγεννημένη του κατάσταση.
  - Ο Παύλος αναφέρει μία μάχη που αντιμετωπίζουν όλα τα παιδιά του Θεού.
  - Ο Παύλος αναφέρεται στον εαυτό του στο τέλος της καριέρας του, ως μη έχοντας φτάσει ακόμα την τελειότητα.
- Η εξομολόγηση των αμαρτιών και η προσευχή ζητώντας συγχώρεση συνεχώς απαιτούνται στην Γραφή
  - Ο Χριστός δίδαξε όλους τους μαθητές τους να προσεύχονται για την συγχώρεση των αμαρτιών.
  - Οι άγιοι της Γραφής συνεχώς παρουσιάζονται να εξομολογούν τις αμαρτίες τους.

Οι Συστηματικοί θεολόγοι μειώνουν το περιεχόμενο της Γραφής και αφήνουν μόνο γεγονότα, συλλέγουν αυτά τα γεγονότα και αναπτύσσουν θεολογικές δηλώσεις, και συνθέτουν αυτές τις δηλώσεις δημιουργώντας υψηλότερου και πιο περίπλοκου επιπέδου θεολογικών ισχυρισμών.

B. Η Λογική Υποστήριξη των δογματικών θέσεων

Αν και οι συστηματικοί θεολόγοι χρησιμοποιούν την λογική σε κάθε βήμα της διαδικασίας της δημιουργίας συστηματικής θεολογίας, η λογική είναι ιδιαίτερα σημαντική καθώς διαμορφώνουν τα δόγματά τους.

1. Η αυθεντία της λογικής στην υποστήριξη των δογματικών θέσεων

Η εξουσία της Γραφής πάντα υπερισχύει πάνω από την εξουσία της λογικής.

Οι Προτεστάντες έχουν συνειδητοποιήσει ότι η ικανότητα της λογικής σκέψης είναι μία πολύτιμη ικανότητα. Είναι όμως ακόμα μία περιορισμένη ικανότητα που πρέπει να χρησιμοποιείται σε υποταγή στην αποκάλυψη του Θεού στην Γραφή.

Ο νόμος της μη-αντίφασης : Δεν μπορεί κάτι να είναι αλήθεια και να μην είναι αλήθεια με την ίδια έννοια.

Η αρχή της μη-αντίφασης είναι πολύ πολύτιμη στην συστηματική θεολογία και είναι περιορισμένη όταν την χρησιμοποιούμε για να διερευνήσουμε την Γραφή. Πρέπει να γίνεται σε υποταγή στην Γραφή.

Οι συστηματικοί θεολόγοι ανταποκρίνονται στις φαινομενικές αντιφάσεις στην Γραφή τονίζοντας ένα από αυτούς τους παράγοντες: την σφαλερότητά μας και το γεγονός ότι είμαστε πεπερασμένοι.

Σφαλερότητα: η αμαρτία έχει διαφθείρει την σκέψη μας έτσι ώστε να κάνουμε λάθη. Επειδή είμαστε σφαλεροί, κάποιες φορές διαβάζουμε λανθασμένα την Γραφή, και φανταζόμαστε αντιφάσεις εκεί που στην πραγματικότητα δεν υπάρχουν.

Είμαστε πεπερασμένοι: Αν και δημιουργείτε μια λογική ένταση στο πεπερασμένο μας μυαλό, πρέπει να δεχθούμε ότι και οι δύο φαινομενικά αντιφατικές ιδέες είναι αλήθεια. Και, αν δεν μπορούμε να ενώσουμε αυτές τις δύο ιδέες πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι αυτό οφείλεται στους περιορισμούς μας.

2. Η παραγωγική λογική στην υποστήριξη δογματικών θέσεων

Η παραγωγή των λογικών επιρροών της βιβλικής διδασκαλίας είναι ένας από τους κύριους τρόπους με τους οποίους μπορούν οι συστηματικοί θεολόγοι να δημιουργήσουν θεολογικά δόγματα. Οι συστηματικοί θεολόγοι αντιμετωπίζουν την ανάγκη να συμπεράνουν αυτά που υποθέτουν ότι βρίσκονται κάτω από την επιφάνεια της άμεσης διδασκαλίας της Γραφής.

Παραγωγική λογική: «Η παραγωγή είναι ένας τρόπος με τον οποίο μπορούμε με την λογική να φτάσουμε από τις προϋποθέσεις στα αναγκαία συμπεράσματα.»

Οι θεολόγοι παρουσιάζουν μόνο αυτές τις προϋποθέσεις που πιστεύουν ότι προσφέρουν την πιο χρήσιμη και πειστική υποστήριξη για τα πιστεύω τους. Κάποιες φορές η παραγωγή χρησιμοποιεί συντομογραφία επειδή οι θεολόγοι υποθέτουν πολλά, άλλες φορές όμως περιγράφεται με πολλή λεπτομέρεια.

3. Η Επαγωγική υποστήριξη των δογματικών θέσεων

«Η Επαγωγική λογική είναι η συναγωγή από το ειδικό στα γενικά συμπεράσματα.»

Οι συστηματικοί θεολόγοι παίρνουν τα γεγονότα της Γραφής και συνάγουν πιθανά συμπεράσματα.

α. Είδη

Επαναληπτική επαγωγή: όπου φτάνουμε σε συμπεράσματα βασισμένα σε συγκεκριμένα γεγονότα που επαναλαμβάνουν την ίδια αλήθεια.

Συνθετική επαγωγή: όπου φτάνουμε σε συμπεράσματα βασισμένα σε γεγονότα που συνδυάζονται για να διαμορφώσουν μία ενωμένη αλήθεια.

β. Επαγωγικό κενό

Είναι σημαντικό να ξέρουμε ότι στα επαγωγικά επιχειρήματα, τα συμπεράσματα συχνά προσθέτουν πληροφορίες που δεν βρίσκονται στις προϋποθέσεις. Συχνά ξεπερνούν τις προϋποθέσεις. Ως αποτέλεσμα, υπάρχει μία απόσταση μεταξύ αυτού που παρατηρούμε και αυτού που συμπεραίνουμε.

«Το επαγωγικό κενό»: το κενό μεταξύ αυτού που ξέρουμε και αυτού που συμπεραίνουμε σε ένα επαγωγικό επιχείρημα.

Επαναληπτική Επαγωγή

Συνθετική Επαγωγή

Τα συμπεράσματα που βγάζουν οι συστηματικοί θεολόγοι δεν είναι απόλυτα βέβαια. Μπορεί να είναι πολύ πιθανά και μπορεί να είναι βάσιμες κρίσεις όμως δεν είναι απόλυτα βέβαιες στην κάθε λεπτομέρεια επειδή είναι βασισμένα στην επαγωγή.

γ. Αποτελέσματα

1. Πρέπει να γίνεται Μείωση του κενού

Είναι η ευθύνη κάθε πιστού να προσπαθήσει όσο μπορεί να μειώσει το κενό για να μπορούμε να έχουμε όση βεβαιότητα γίνεται για τα συμπεράσματα μας.

2 . Πρέπει να θυμόμαστε το κενό

Πρέπει πάντα να θυμόμαστε ότι δεν μπορούμε απόλυτα να αποφύγουμε το επαγωγικό κενό. Ως αποτέλεσμα, είναι συχνά σοφό να αναγνωρίσουμε ότι κάποια θεολογικά συμπεράσματα είναι λιγότερο πιθανά από κάποια άλλα.

III. Αξία και Κίνδυνοι των δογματικών θέσεων

A. Οι επιπτώσεις των δογματικών θέσεων στη Χριστιανική Ζωή

Η διαδικασία του προσωπικού αγιασμού, και πραγματοποιείται σε επίπεδο νοητικό, σε επίπεδο συμπεριφοράς και σε συναισθηματικό επίπεδο. Η αλλιώς με δικά μας λόγια, σε επίπεδα ορθοδοξίας, ορθοπραξίας και ορθοπάθειας.

1. Η Ενίσχυση της χριστιανικής ζωής από τις δογματικές θέσεις

Τα δόγματα μας βοηθούν να σκεφτόμαστε με λογικό τρόπο την πίστη μας σε ευρύτερο επίπεδο. Επειδή η Γραφή είναι ανάλογη με την πεπερασμένη μας φύση, δεν υπάρχει κάποια βιβλική περικοπή που μπορεί να τα πει όλα όσα μπορούν να ειπωθούν για κάποιο θέμα. Έτσι, για να έχουμε μία πιο πλήρη εικόνα για το τι πρέπει να πιστεύουμε για κάποιο θέμα, δεν πρέπει να εξαρτηθούμε σε μόνο μία ή δύο περικοπές. Αντίθετα, πρέπει να συνδέσουμε λογικά πολλές βιβλικές περικοπές.

2. Τα Εμπόδια της Χριστιανικής ζωής από τις θεολογικές θέσεις

Αν μειώσουμε την διαδικασία της δημιουργίας των θεολογικών δηλώσεων χρησιμοποιώντας μόνο την λογική, θα ξεκόψουμε από τις πολλές σημαντικές πηγές που μας έχει δώσει ο Θεός σε ολόκληρο το πλαίσιο της Χριστιανικής ζωής.

B. Οι επιπτώσεις των δογματικών θέσεων στην Αλληλεπίδραση μας στην κοινότητα της πίστης

Η αλληλεπίδραση στην κοινότητα μας βοηθά να εστιάζουμε στην σημασία του σώματος του Χριστού στην ζωή μας με τρεις σημαντικούς τρόπους:

- Χριστιανική κληρονομιά (η μαρτυρία του έργου του Αγίου Πνεύματος στην εκκλησία του παρελθόντος)
- Η παρούσα Χριστιανική κοινότητα (η μαρτυρία των Χριστιανών που ζουν σήμερα)
- Προσωπική κρίση (η μαρτυρία των προσωπικών μας συμπερασμάτων και ελέγχων)

1. Η Ενίσχυση της αλληλεπίδρασης μας στην κοινότητα της πίστης από τις δογματικές θέσεις

Ο τρόπος με τον οποίο μπορούν να φέρουν ενότητα και αρμονία στην εκκλησία. Αν υπάρχει ένας τρόπος με τον οποίο μπορούμε να ενισχύσουμε την ικανότητα μας να αλληλεπιδρούμε ο ένας με τον άλλο, είναι να γίνουμε πιο ικανοί να σκεφτόμαστε μαζί με λογικό τρόπο για τις διάφορες διδασκαλίες της Γραφής.

2. Τα Εμπόδια στην αλληλεπίδραση των Χριστιανών από τις δογματικές θέσεις

Η υπερβολική εστίαση στα δόγματα μπορεί και να εμποδίσει την αλληλεπίδραση μεταξύ τους Χριστιανούς. Οι εκκλησίες θα μπορούσαν να αποφύγουν πολλά προβλήματα αν απλά έδιναν πιο πολλή σημασία στα πράγματα που θεωρούν οι άλλες εκκλησίες πιο σημαντικά.

Γ. Οι επιπτώσεις των δογματικών θέσεων στην ερμηνεία της Γραφής

Η ερμηνεία είναι η πιο άμεση πρόσβαση που έχουμε στην ειδική αποκάλυψη του Θεού στην Γραφή. Οι τρεις κύριοι τρόποι με τους οποίους το Άγιο Πνεύμα έχει οδηγήσει την εκκλησία στην ερμηνεία της Γραφής είναι:

- Λογοτεχνική ανάλυση (εικόνα)
- Ιστορική ανάλυση (παράθυρο)
- Θεματική ανάλυση (καθρέφτης)

1. Η Ενίσχυση της μελέτης της Γραφής από τις δογματικές θέσεις

Η συστηματική θεολογία είναι ένα από τα πιο χρήσιμα εργαλεία για την αποκάλυψη της έμμεσης διδασκαλίας της Γραφής.

«Συχνά τα πιο θεμελιώδης πιστεύω των ανθρώπων δεν δηλώνονται άμεσα. Αντιθέτως οι άνθρωποι κάνουν υποθέσεις για αυτά που πιστεύουν και βγάζουν συμπεράσματα.»

Ένας από τους στόχους της συστηματικής θεολογίας είναι να ανακαλύψει τις δογματικές υποθέσεις που οδήγησαν σε αυτά που βρίσκουμε στην Γραφή.

2. Τα εμπόδια της εξήγησης της Γραφής από τις δογματικές θέσεις

Η συστηματικότητα συχνά οδηγείτε στην κερδοσκοπία. Διερευνά ιδέες και βγάζει συμπεράσματα τα οποία έχουν λίγη ή καμία βιβλική υποστήριξη απλά επειδή αυτά τα συμπεράσματα φαίνονται τα είναι λογικά.

IV. Σύνοψης

Ερωτήσεις για Επανάληψη

1. Περιγράψτε τις δογματικές δηλώσεις σε σχέση με τα θέματα, την σύνθεση και την εξήγηση των δογματικών δηλώσεων.

7. Περιγράψτε σύντομα την χρήση της Λογικής υποστήριξης για την διαμόρφωση της Συστηματικής θεολογίας σε σχέση με την εξουσία, τις παραγωγικές επιρροές και την επαγωγική βεβαιότητα.

8. Εξηγήστε την σημασία της χρήσης της λογικής και της Γραφής στην διαμόρφωση θεολογικών δογμάτων.

9. Εξηγήστε πως μπορούν τα θεολογικά δόγματα να ενισχύσουν και να εμποδίσουν την Χριστιανική ζωή.

10. Εξηγήστε πως μπορούν τα θεολογικά δόγματα να ενισχύσουν και να εμποδίσουν την αλληλεπίδραση στην κοινότητα.

11. Εξηγήστε πως μπορούν τα θεολογικά δόγματα να ενισχύσουν και να εμποδίσουν την ερμηνεία της Γραφής.

12. Πως μπορεί η επίγνωση και σωστή αντιμετώπιση των κινδύνων της δημιουργίας θεολογικών δογμάτων να μας βοηθήσει να ανακαλύψουμε τις ενισχύσεις που παρέχουν τα θεολογικά δόγματα;

Ερωτήσεις Εφαρμογής

1. Αν σας έλεγε κάποιος φίλος σας το εξής: «Τα δόγματα και τα κατηχητικά δεν έχουν καθόλου εξουσία επειδή δεν βρίσκονται στην Γραφή.», πως θα απαντούσατε;
2. Γιατί είναι σημαντικό να μην βάζουμε υπερβολική έμφαση στην υπερβατικότητα και την ενύπαρξη του Θεού; Γιατί είναι σημαντικό να θυμόμαστε την πεπερασμένη μας φύση όταν προσπαθούμε να καταλάβουμε τα θεολογικά δόγματα;
3. Πως θα έπρεπε οι Χριστιανοί να ανταποκρίνονται στο γεγονός ότι τα δόγματα είναι μόνο πιθανά και όχι βέβαια;
4. Ως μελετητής της Γραφής, πως μπορεί η ανάλυση της δογματικής βεβαιότητας σε σχέση με το τρίγωνο της βεβαιότητας να είναι χρήσιμη για σένα;
5. Η κοινότητα σου δίνει περισσότερη σημασία στο δόγμα, στην προσωπική θρησκευτική εμπειρία ή στην εμπορική λατρεία; Πως μπορείς να εκτιμήσεις τις διαφορετικές εμφάνσεις που βρίσκονται στο σώμα του Χριστού;